

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoP/31/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119203937
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Turza
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5119203937.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Turzu a členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Ladislava Mejstříka, vo veci umiestnenej Mgr. Y. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, F., zastúpenej JUDr. Ladislavom Ščurym, advokátom so sídlom I. XXXX/X, Q. ako opatrovníkom, v konaní o prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení, na základe odvolania opatrovníka proti uzneseniu Okresného súdu Žilina, č. k. 37Pu/7/2019-11 zo dňa 5. apríla 2019, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

odôvodnenie:

1) Napadnutým uznesením súd vyslovil, že prevzatie umiestnenej Mgr. Y. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, F. na Psychiatrické oddelenie Fakultnej NsP Žilina dňa 03.04.2019, bolo prípustné.

2) Vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že je nesporné, že umiestnená by si pobytom mimo psychiatrického oddelenia mohla vážne poškodiť svoje zdravie alebo ohroziť svoje okolie, a preto rozhodol tak, že jej prevzatie, bez predchádzajúceho informatívneho súhlasu do zdravotníckeho zariadenia, bolo prípustné.

3) Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie opatrovník z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), d), g), h) a ods. 2 CSP. Namietal, že predmetné rozhodnutie bolo vydané bez jeho vyjadrenia ako ustanoveného opatrovníka. Uvedené vníma ako procesné pochybenie, keď bolo vydané rozhodnutie, na ktoré neboli splnené procesné podmienky, a preto ho považuje za nezákonné. Rozhodnutie súdu je príliš formalistické a nepreskúmateľné. Skutočnosť, ktorá má zásadný význam pre toto konanie, je, že manžel umiestnenej chce, aby boli ich deti zverené do jeho starostlivosti, a preto jeho konanie bolo od počiatku rozvodu účelové, keď obvinil jeho manželku z pokusu o úkladnú vraždu ich dcéry. Ide o tvrdenie proti tvrdeniu, ktoré však určite spôsobuje psychickú traumú strane sporu v rámci rozvodového konania. Súd sa nevysporiadal s tvrdením umiestnenej, že manžel ju chcel dostať na psychiatriu. V napadnutom uznesení nie je uvedené stanovisko ošetrojúceho lekára. Vzniesol podozrenie, že manžel umiestnenej sa tejto chcel zbaviť takýmto spôsobom ako strany sporu. Je tu aj možnosť, že duševne chorý je niekto, kto iného označuje za duševne chorého. Poukázal na to, že Ústavný súd SR v rozsudku I. ÚS 79/93 zo dňa 15.09.1993 judikoval, že nemožno vôbec uvažovať o tom, že Ústava SR dovoľuje prevziať do ústavnej psychiatrickej starostlivosti bez súhlasu osoby, ktoré sú duševne zdravé. Z vyjadrenia umiestnenej vyplýva, že bola privezená na psychiatrické oddelenie proti svojej vôli. Už samotná skutočnosť, že umiestnená nebola doposiaľ liečená, a že je v záťažovej rodinnej situácii, svedčí o tom, že sa jedná o jediný jej exces, kedy jej správanie bolo označené ako dezorganizované. Takéto jednorazové správanie súd posúdil príliš formalisticky a hneď na druhý deň po tom, ako psychiatrické oddelenie oznámilo hospitalizáciu umiestnenej, rozhodol, že jej prevzatie je prípustné, hoci mal právo rozhodnúť do 5 dní. Bolo namieste vyčkat', či ojedinelý psychický prejav umiestnenej nie je iba následkom enormného tlaku jej manžela.

4) K podanému odvolaniu sa vyjadrila primárka oddelenia psychiatrie Fakultnej nemocnice s poliklinikou Žilina MUDr. I. R.. Uviedla, že pacientka Mgr. Y. C. bola dňa 03.04.2019 o 22:00 hod. privezená na Psychiatrické oddelenie FNsP Žilina posádkou rýchlej zdravotníckej služby, ktorá bola privolaná manželom umiestnenej a jej sestrou I. I. po tom, ako ich pracovníčky z ÚPSVaR upozornili na nepriliehavé správanie pacientky s tým, že už pred prijatím jej manžel u nej pozoroval zmenu duševného stavu. Službukonajúca lekárka následne realizovala vyšetrenie, pri ktorom konštatovala podozrenie na vývoj závažného duševného ochorenia - psychotickej poruchy. Vzhľadom k negativizmu zo strany pacientky voči navrhovanému pobytu na psychiatrickom oddelení, bolo jej prevzatie realizované nedobrovoľne. Dňa 04.04.2019 bolo u pacientky realizované diferencially - diagnostické vyšetrenie, ktoré potvrdilo prítomnosť psychotického ochorenia s tým, že pacientka bola vyšetrená aj počas vizity, pričom vyšetrenie potvrdilo predošlý výsledok, na základe čoho bolo potrebné zahájiť intenzívnu farmakoterapiu. Z rozhovoru lekárky so sestrou pacientky vyplynulo, že aj keď je matrimónium pacientky a jej manžela dlhší čas v krízovej situácii, u pacientky bolo aj zo strany rodičov a sestry evidované v poslednom čase zmenené správanie, pričom táto zmena bola pozorovaná aj zo strany kolíznych pracovníkov ÚPSVaR, ktorí ich poučili o potrebe realizácie urgentného psychiatrického vyšetrenia. Vzhľadom ku klinickému obrazu, heteroanamnestickým údajom aj výsledku realizovaného psychologického vyšetrenia bola u pacientky stanovená diagnóza akútnej psychotickej poruchy s príznakmi schizofrénie. Pre riziko ohrozenia seba a okolia bola pacientka prevzatá a hospitalizovaná na PO FNsP Žilina bez jej súhlasu s tým, že zároveň vylúčila, že by došlo k prípadnej účelovosti prevzatia pacientky v súvislosti s rozvodovým konaním, ako to uviedol jej právny zástupca a opatrovník.

5) Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 65 CMP a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) odvolaním napadnuté uznesenie súdu podľa ust. § 387 CSP ako vecne správne potvrdil.

6) Pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, v tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (ust. § 387 ods. 2 CSP), keď ani zo strany odvolateľa neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, ktoré by mohli privodiť pre umiestnenú inú výsledok v konaní, pre ňu priaznivejší.

7) Podľa ust. § 260 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 CMP, súd umiestneného vylúčne. Výsluch umiestneného súd uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade umiestneného vzhľadom. Ak o to požiada umiestnený, vylúčne ho súd vždy.

8) Podľa ust. § 261 CMP, súd sa oboznámi s názorom ošetrojúceho lekára, prípadne ďalších osôb, ktoré môžu objasniť stav veci, a so zdravotnou dokumentáciou umiestneného.

9) Podľa ust. § 262 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 CMP, súd rozhodne o prípustnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia uznesením bez nariadenia pojednávania. Súd vydá uznesenie do piatich dní od obmedzenia osobnej slobody umiestneného. Súd doručí uznesenie umiestnenému v zdravotníckom zariadení do 24 hodín od jeho vydania, najneskôr však do piatich dní od obmedzenia osobnej slobody.

10) Zo spisového materiálu je zrejmé, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie oboznámením sa s hlásením MUDr. Y. G., lekárky, ktorá realizovala a rozhodovala o prevzatí umiestnenej do ústavnej psychiatrickej starostlivosti. V hlásení uviedla, že umiestnená bola prijatá k hospitalizácii pre rozvoj duševnej poruchy s paranoiditou, rizikom suicidálneho konania voči sebe i homicidného konania voči deťom. Umiestnená bola prijatá k nedobrovoľnej hospitalizácii i bez jej súhlasu z dôvodu, že vykonaným psychiatrickým vyšetrením bolo zistené, že trpí duševnou poruchou, ktorá vyžaduje neodkladné liečenie s tým, že vzhľadom na túto poruchu umiestnená ohrozuje seba i svoje okolie, a preto ponechanie v ústavnej starostlivosti bolo nevyhnutné. Na základe uvedeného hlásenia súd prvej inštancie uznesením zo dňa 04.04.2019, č.k. 37Pu/7/2019-4 začal konanie vo veci vyslovenia prípustnosti prevzatia a držania umiestnenej do zdravotníckeho zariadenia a v ten istý deň v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení uskutočnil aj výsluch umiestnenej (vyjadrenie uvedené v bode 4 napadnutého uznesenia) a oboznámil sa s názorom ošetrojúceho lekára MUDr. N. R. (uvedený v bode 2 napadnutého uznesenia). Neobstoí preto námietka odvolateľa o absencii stanoviska ošetrojúceho lekára. Súd prvej inštancie

postupoval správne, keď na základe uvedeného napadnutým uznesením rozhodol o prípustnosti prevzatia umiestnenej na psychiatrické oddelenie. Uvedené potvrdzuje aj vyjadrenie primárky MUDr. I. R. v odvolaní, podľa ktorého bolo nutné umiestnenú prevziať a následne hospitalizovať na psychiatrickom oddelení bez jej súhlasu z dôvodu stanovenej diagnózy akútnej psychotickej poruchy s príznakmi schizofrénie, v dôsledku ktorej bolo dané riziko ohrozenia seba a aj okolia, pričom netreba opomenúť ani fakt, že zmenu správania u umiestnenej evidoval okrem rodinných príslušníkov (manžel, rodičia a sestra) aj ÚPSVaR, na základe ktorého podnetu sa manžel a sestra umiestnenej rozhodli zavolať rýchlu zdravotnícku službu.

11) Odvolací súd nemá dôvod spochybňovať názory ošetrojúcich lekárov zhodujúcich sa ohľadom zdravotného stavu umiestnenej, ktoré zároveň vyvracajú tvrdenia odvolateľa, ktorý chcel v danom prípade navodiť dojem, že umiestnenú priviedol manžel na psychiatrické oddelenie úmyselne, lebo sa jej chcel „zbaviť“ ako strany sporu v rozvodovom konaní. Umiestnená nebola prevzatá do ústavnej starostlivosti na základe tvrdenia jej manžela, že je „chorá“, ale na základe odporúčenia službu konajúcej lekárky. Uvedené tvrdenie je absurdné, o čom svedčí aj vyjadrenie primárky oddelenia psychiatrie MUDr. I. R., ktorá vylúčila, že by došlo k prípadnej účelovosti prevzatia umiestnenej v súvislosti s rozvodovým konaním.

12) Pokiaľ odvolateľ namietal, že napadnuté uznesenie bolo vydané bez toho, aby sa k danej veci vyjadril, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal výsluchy ošetrojúceho lekára, ako aj umiestnenej ešte pred tým, ako bolo vydané uznesenie zo dňa 05.04.2019, č.k. 37Pu/7/2019-9, ktorým bol ustanovený za opatrovníka pre umiestnenú. Z uvedeného dôvodu sa ani výsluchu nemohol zúčastniť, keďže súd musel rozhodnúť o prípustnosti v lehote 5 dní a samotné uznesenie mu bolo doručené až po vykonaní výsluchov. Nebolo porušené žiadne právo umiestnenej, keďže aj zákonodarca uprednostnil v daných prípadoch zásadu rýchlosti o prípustnosti hospitalizácie, pričom aj keby odvolateľ mal možnosť vyjadriť sa v danej veci a bol by prítomný pri výsluchu, uvedené by nebolo spôsobilé privodiť iný záver vo veci ako ten, že prevzatie umiestnenej bolo prípustné.

13) Odvolacia námietka, že súd prvej inštancie posúdil správanie umiestnenej formalisticky, keď hneď na druhý deň rozhodol, že jej prevzatie je prípustné, hoci podľa čl. 17 ods. 6 Ústavy SR mal právo rozhodnúť do 5 dní, je irelevantná, rovnako ako konštatovanie, že možno bolo namieste počkať, či psychický prejav umiestnenej bol ojedinelý. Ako bolo vyššie uvedené, zákonodarca v daných prípadoch uprednostnil zásadu rýchlosti, keď na rozhodnutie súdu stanovil 5-dňovú lehotu, nakoľko musel počítať aj so situáciou, kedy by naopak, ako to bolo v tomto prípade, došlo k neprípustnému prevzatiu osoby a túto by neprávom držali v zdravotníckom zariadení. Z uvedeného dôvodu preto nemožno vytýkať rýchly postup súdu prvej inštancie.

14) Vzhľadom na uvedené, rozhodnutie súdu prvej inštancie o prípustnosti prevzatia umiestnenej potvrdil.

15) Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).